

DOKTORSKÝ STUDIJNÍ PROGRAM/ DOCTORAL STUDY PROGRAM

NÁVRH TÉMATU/PROPOSAL OF THEME

Studijní program/*Study Program*: **Zootechnika**

Studijní obor/*Branch of Study*: **Obecná zootechnika**

Katedra/*Department of*: **etologie a zájmových chovů**

Školitel (včetně titulů), email/*Supervisor, email*: **doc. Ing. Jitka Bartošová, Ph.D.**

Konzultant (včetně titulů)/*Co-supervisor*: **doc. Ing. Helena Chaloupková, Ph.D.**

Forma studia/*Form of Study*: **prezenční**

Téma/Theme: Reakce koní na projevy klientů v hiporehabilitaci

Hypotéza/ Hypothesis: Předpokládáme, že 1) s rostoucí zkušeností koně v hiporehabilitaci klesá jeho reaktivnost vůči projevům klientů; 2) zkušení hiporehabilitační koně reagují na projevy klientů výrazněji v prostředí, ve kterém HR lekce neprobíhají, než v prostředí k HR určeném, zatímco začínající koně reagují v různých prostředích obdobně; 3) koně reagují na projevy klientů výrazněji, pokud na ně reaguje vodič. Projevy klientů jsou míněny především výrazné hlasové (zvukové) projevy (křik, pláč, výskání), kterými se odlišují od „běžných“ lidí, kteří se kolem koní vyskytují. Další hypotézy budou upřesněny na počátku studia a případně doladěny během DSP studia.

Anotace/Annotation: Téma navazuje na preliminární sběr dat o vlivu projevů klientů hiporehabilitace (HR) na hiporehabilitační koně, především na diplomovou práci Magdalény Šámalové (Vliv hlasových projevů klienta na koně během hipoterapie, bude obhajována na jaře 2019). Data ještě nejsou plně zpracována, ale průzkumné analýzy naznačují, že koně dlouhodobě zařazení do hipoterapie (HT) stále reagují na hlasové (zvukové) projevy vydávané klienty, a rozlišují v nich kódované pozitivní a negativní emoce. V diplomové práci byla zvolena co nejjednodušší metodika s cílem eliminovat zásadní faktory ovlivňující průběh HT lekce (různorodost klientů, vnější podmínky). Byl namodelován experiment, kdy na trase běžné HT lekce zastupoval klienta zkušený jezdec bez rušivých pohybů na hřbetě koně, který pouštěl v daných intervalech nahrávky ticha nebo reálných projevů spokojeného („radostné pištění“) nebo negativně vyladěného (křik, pláč) klienta. Byli vybráni 4 zkušení koně, které vodil vždy jeden zkušený vodič. Bylo natáčeno chování pro pozdější analýzu z videonahrávek. Jako fyziologický ukazatel bylo zvoleno snímání srdečního tepu (koně a vodiče). Nasbíraná data prokázala, že má smysl se daným tématem zabývat, a plyne z nich řada otázek, kterými se bude student DSP zabývat na reprezentativnějším vzorku dat. Především se jedná o vliv individuálního nastavení (personality) vs. zkušenosti koně (reakce koní zařazených a nezařazených do HR, délka zařazení v HR), vliv prostředí (reakce koně v prostředí obvykle používaném pro HR oproti známému, případně neznámému prostředí, kde HR neprobíhá), vliv vodiče a HR týmu na koně (kůň reaguje na svého vodiče, je proto možné, že chování koně je odrazem chování vodiče, nikoli přímou reakcí na zvuky klienta). Výsledky budou dobře publikovatelné v IF tisku, a to v časopisech s obecnějším rozhledem (informace o vnímání lidí zvířaty, propojení chování zvířat a humánní terapie). Současně přinesou důležité poznatky pro využití v rozvíjejícím se oboru hiporehabilitace – lze očekávat doporučení či metodiku pro bezpečné a ohleduplné využití koně v HR s ohledem na jeho psychické možnosti a welfare.

Zdroj financování/Source of: Téma spadá do profilového programu FAPPZ, zoorehabilitací. V minulosti byly na tuto tematiku opakovaně získány účelové prostředky a v současnosti znovu vybíráme vhodné projektové zajištění. Předpokládáme, že podpora bude získána během let 2019 či 2020.

Datum/*Date*: 30.1.2019

Podpis/*Signature*: